

ХУЛОСАИ
ШУРОИ ДИССЕРТАТСИОНИИ 6D.KOA – 050
ДАР НАЗДИ ДОНИШГОҲИ ТЕХНОЛОГИИ ТОЧИКИСТОН АЗ
РҶҶИ ДИССЕРТАТСИЯ БАРОИ ДАРЁФТИ ДАРАҶАИ ИЛМИИ
НОМЗАДИ ИЛМҲОИ ТЕХНИКӢ

Парвандаи аттестатсионии № _____

Қарори шурои диссертатсионӣ аз 30.04.2024, № 31.

Барои сазовор дониستاني Абдуллоева Ҳангома Файзуддиновна ба дараҷаи илмии номзади илмҳои техникӣ.

Диссертатсия дар мавзӯи «**Қорқарди технологияи маҳсулоти функционалии қаннодии ордӣ бо иловаи орд аз донҳои кадуи навъи маҳаллӣ**» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои техникӣ аз рӯи ихтисоси 05.18.01 – Технологияи қорқард, нигоҳдорӣ ва қорқарди хӯшагиҳо, лӯбиёгиҳо, маҳсулоти ғалладона, мевагию полезӣ ва ангурпарварӣ аз ҷониби Шурои диссертатсионии 6D.KOA – 050-и назди Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон (бо нишони 734061, шаҳри Душанбе, Неъмат Қаробоев 63/3) 20 февралӣ соли 2024 ба ҳимоя қабул карда шуд (Протокол №26 ҷаласаи Шурои диссертатсионӣ).

Довталаби дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои техникӣ Абдуллоева Ҳангома Файзуддиновна 01.02.1984 дар н. Файзобод дар оилаи хизматчиён ба дунё омадааст. Соли 2001 мактаби №1-и н. Файзободро хатм намуда, ба Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон ба факултети муҳандисӣ-технологӣ тариқи квотаи Президентӣ дохил шудааст. Соли 2006 Донишгоҳи технологияи Тоҷикистонро аз рӯи ихтисоси “Технологияи нон, маҳсулоти қаннодӣ, макаронӣ ва ҳамирӣ хатм намуда, дар муддати 10 сол дар мактаби миёнаи №141-и ш.Ваҳдат ба номи Бобочон Ғафуров ба ҳайси муаллимаи синфҳои ибтидоӣ фаъолият кардааст.

Соли 2021 ба кафедраи химияи Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон ба кор омада, то ҳоло дар ин донишгоҳ дар вазифаи лаборанти калон меҳнат мекунад.

Кори диссертатсионӣ дар кафедраи химияи Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон иҷро гардидааст.

Роҳбари илмӣ:

Икромӣ Муҳаббат Бобоевна – номзади илмҳои химия, дотсент, и.в.профессори кафедраи химияи Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон.

Муқарризони расмӣ:

Ахмедов Турсунбой Абдуллоевич - академики Академия илмҳои кишоварзии Тоҷикистон, доктори илмҳои кишоварзӣ, профессори кафедраи меваю сабзавот ва тоқпарварии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Ш.Шоҳтемур;

Сафаралиев Маҳмадалӣ Давлаталиевич – номзади илмҳои техники, муовини директори генералии ҶДММ “КМ Муосир”, н.Данғара, ба диссертатсия тақризи мусбат доданд.

Муассисаи тақриздиханда – Институти боғу тоқпарварӣ ва сабзавоткории Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон. Дар хулосаи мусбии додашудаи муассиса, ки аз ҷониби муқарриз Эшонқулова Р.У., ходими калони илмии шуъбаи илм, таълим ва тайёр кардани кадрҳои илмии Институти боғу тоқпарварӣ ва сабзавоткории АИКТ, номзади илмҳои кишоварзӣ имзо шудааст, кайд шудааст, ки мавзӯи тадқиқоти Абдуллоева Х.Ф. хеле муҳим буда, аҳамияти илмӣ ва амалӣ дорад. Ҷанбаҳои асосии навини илмӣ дар қисми диссертатсионӣ иборат мебошанд аз он, ки: нахустин бор таркиби химиявии орд аз донаи кадуи навъи «Иродӣ», ки дар қаламрави Тоҷикистон парвариш мешавад, омӯхта шуд. Таркиби химиявии муқарраршудаи ашёи мазкур дурнамои истифодаи онро ҳамчун компоненти функционалӣ дар технологияи маҳсулоти хӯрокаи исбот мекунад. Аввалин бор нишондодҳои физикӣ-химиявӣ ва хосиятҳои технологияи орд аз донаи кадуи навъи «Иродӣ» - қобилияти нигоҳдории об, нигоҳдории равған, кафкофарӣ ва эмулсияфарӣ муайян шудаанд. Натиҷаҳои бадастомада мувофиқи мақсад будани истифодаи орди донаи кадуи дар технологияи маҳсулоти хӯрокаи, ки хосиятҳои аз қобилияти нигоҳдории об ва равған вобаста аст, исбот мекунад. Дастурамал ва технологияи истеҳсоли маҳсулоти қаннодии орди дорои хосиятҳои функционалӣ- халвои миллии тоҷикӣ ва кулчақанд аз ҳамаи резонак бо истифодаи орди донаи кадуи коркард шуд. Навоварии дастурамал ва технологияи коркардшуда бо патенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шудааст. Диссертатсия тадқиқоти мустиқлона, эҷодкорона ва анҷомёфтаи илмӣ буда, дар мавзӯи муҳими аз нигоҳи назариявӣ ва амалӣ муҳим анҷом дода шуда ва дорои навиҳои илмӣ мебошад. Довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ 17 интишороти илмӣ оид ба мавзӯи диссертатсия, аз он ҷумла 7 мақолаҳои илмӣ, ки дар маҷаллаҳои тақризшаванда ҷой шудаанд, ва 6 мақола – дар Маводҳои конференсияҳои байналдмилалӣ, 1 патенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дорад, инчунин, 3 ҳуҷҷати меъёрӣ-ҳуқуқии тасдиқшуда дорад.

Мухтавои асосии диссертатсия дар интишороти зерин дарч гардидаанд:

А) Мақолаҳое, ки дар нашрияҳои эътирофгардидаи ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷоп шудаанд:

1. **Абдуллоева Х.Ф.** Перспектива использования семян тыквы в хлебопечении и производстве мучных кондитерских изделий /Икромӣ М.Б., Шарипова М.Б., Самадова М.//Вестник Технологического университета Таджикистана 2022, №3(50) с. 22-26 / ISSN 2707-8000
2. **Абдуллоева Х.Ф.** Физико-химические показатели халвы с функциональными свойствами / Вестник Технологического университета Таджикистана 2023, №2(53) с. 10-14 / ISSN 2707-8000
3. **Абдуллоева Х.Ф.** Функционально-технологические свойства муки из семян тыквы сорта “Ироди” / Икромӣ М.Б., Шарипова М.Б.// Кишоварз - 2023, №-3 (100) С42-45 ISSN – 2074-2227.
4. **Абдуллоева Х.Ф.** Влияние тыквенной муки на органолептические и физико-химические свойства кондитерских песочных изделий / Икромӣ М.Б., Шарипова М.Б.//Технологии пищевой и перерабатывающей промышленности АПК – продукты здорового питания – 2023, №3, с.125-132 .ISSN - 2311-6447
5. **Абдуллоева Х.Ф.** Таъсири намноқӣ ба муҳлати нигоҳдории маҳсулоти ордии каннодӣ/ Абдуллоева Х.Ф., Шарипова М.Б., Икромӣ М.Б., // Илм ва фановарӣ – 2024, №1, с.244-248
6. **Абдуллоева Х.Ф.** Влияние некоторых факторов на водоудерживающую и жирудерживающую способности тыквенной муки/Икромӣ М.Б., Шарипова М.Б.// Вестник Алматинского технологического университета, 2023; №(4):с.156-164. ISSN 2304-568X; <https://doi.org/10.48184/2304-568X-2023-4-156-164>
7. **Абдуллоева Х.Ф.** Таркиби химиявӣ ва ҳосиятҳои функционалии орд аз донаи каду/ Абдуллоева Х.Ф. //Паёми донишгоҳи технологии Тоҷикистон. – 2023, №3 (54), с.13-19. ISSN- ISSN 2707-8000

Ба диссертатсия 3 тақриз ва ба автореферат 6 тақриз дода шудааст.

Хулосаи муқарризи расмӣ ва муассисаи пешбар шаҳодат медиҳад, ки натиҷаҳои бадастомада дар ин соҳаи илм дуруст ва саривақтӣ буда, маводи интишоршуда мувофиқ ба раванди тадқиқот аст, қори диссертатсионии иҷрошуда дорои аҳамияти амалӣ мебошад.

Тақризи муқарризи расмӣ Аҳмедов Т.А. - академики Академия илмҳои кишоварзии Тоҷикистон, доктори илмҳои кишоварзӣ, профессори кафедраи меваю сабзавот ва тоқпарварии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Ш.Шохтемур, мусбӣ буда, эродҳои зерин дорад:

1. Дар таҳлили адабиёти омӯхташуда иқтибосҳо асосан дар ҳолати рақамӣ буда, руйхати онҳо, ба монанди ишоранокӣ амалӣ гаштаст, ки барои хонанда, бо сабаби ҳар вақт кушодани ин руйхат, мушкилфаҳм мебошад. Хубаш ному насаби муаллиф, баъд рақами тартибии адабиёт меомад.

2. Ишора ба рақамҳои адабиёт дар як матн 2-3 маротиба ёдовар мешавад, хубаш ба якчанд ҷумла як ишора шавад - дар саҳифаҳои 25, 26, 28, 34. ва ғайраҳо.

3. Дар ҷадвали 3.1. ҷамъи моддаҳо 64 фоиз мебарояд, мумкин иштибоҳ бошад.

4. Иқтибос ба диссертатсияҳо ғайри мантиқӣ буда, ба автореферат ишора шавад.

5. Адабиёти №83- бе номи мавод.

6. Дар рисола хатоҳои грамматикӣ ва орфографӣ дучор мешаванд.

Такризи оппоненти расмӣ Сафаралиев Махмадалӣ Давлаталиевич – номзади илмҳои техникӣ, муовини директори генералии ҶДММ “КМ Муосир”, н.Данғара мусбӣ буда, эродҳои зеринро дар бар мегирад:

1. Дар таркиби орди донаи каду дар баробари моддаҳои асосии гизой - сафедаҳо, крахмал, клетчатка, моддаҳои минералӣ, қандҳо ва витаминҳо муайян нашуданд.

2. Руйхати адабиёти истифодашуда 176 ададро дар бар мегирад. Аммо мутаассифона дар диссертатсия истиноди адабиёт аз қорҳои олимони мамлакатҳои дури хориҷӣ кишвар оварда нашудааст.

3. Муаллиф аз нахҳои гизой танҳо клетчаткаро, яъне нахҳои гизоии ҳалнашавандаро муайян намудааст, миқдори нахҳои гизоии ҳалшаванда муайян нашудааст. Барой чӣ?

4. Хуб мешуд, дар тафсири каду навъи “Иродӣ” маълумот оид ба миқдори донаҳои он пешниҳод мешуд. Маълум нест, чӣ қадар дона аз як каду гирифтани мумкин аст.

Такризи муассисаи пешбар (муассисаи тақриздиханда) мусбӣ мебошад. Тақриз эродҳои зерин дорад:

1. Руйхати адабиётҳо: 53, 93, 102, 116, 117, 118, 120, 121, 129, 130, 149, 156, 159, 169, 170, 174 ба талаботу меъёрҳои муайннамудаи талаботҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти ҶТ ҷавобгуй нест.

2. Дар ҷадвали 4.4.1 нишодихандаҳои самаранокии иқтисодии истехсоли маҳсулоти нав бо орди донаи каду 1 кг маҳсулоти тайёр нишон дода нашудааст. Беҳтар мешуд, ки ин нишондод муқаррар мешуд.

3. Ҳамчун объекти тадқиқот донаи каду “Иродӣ” интиҳоб шудааст, ки дар ноҳияҳои Файзобод ва Ваҳдат парвариш ёфтааст. Хуб мешуд,

таркиби химиявии донаи кадуи навъи мазкур аз дигар минтақаҳои чумхурӣ муқаррар мешуд. Он гоҳ натиҷаҳо оид ба таъсири шароити парвариш ба таркиби химиявӣ дақиқтар мегашт.

4. Бо кадом сабаб диссертант барои ғанигардонидан бо орди донаи каду маҳз ҳалвои миллӣ ва кулчақанд аз ҳамири резонакро интихоб кардааст, на дигар намуди маҳсулоти қаннодӣ?

5. Муаллиф миқдори витаминҳо ва намуди онҳоро дар таркиби орди донаи каду муайян накардааст.

6. Дар матни диссертатсия ва автореферат ҳатоғҳои техникӣ мушоҳида мешаванд.

Ба автореферт 6 тақризи мусбӣ ворид гардид:

Тақризи профессори кафедраи “Нигоҳдорӣ ва коркарди маҳсулоти кишоварзӣ”-и Донишгоҳи давлатии аграрии ш.Тошканд д.и.т., профессор Азизов А.Ш. Тақриз мусбӣ буда, эродҳо надорад.

Тақризи дотсенти кафедраи “Нигоҳдорӣ ва коркарди маҳсулоти кишоварзӣ ва технологияи рағғанҳо”-и Донишқадаи муҳандисӣ-технологии ш.Бухоро, н.и.т. Раҳмонов К.С. Тақриз мусбӣ буда, эродҳои зерин дорад:

1. Не определено содержание таких функциональных ингредиентов, как витамины.

2. На рисунках 1 и 2 не указано, что отложено по оси ординат;

3. В автореферате на русском языке в последних столбцах – показатели стойкости пены СП и коэффициент стойкости пены (КСП) не проставлены цифровые значения.

Тақризи доктори илмҳои техникӣ, профессори кафедраи “Технология ва бехатарии маҳсулоти хӯрокаи”-и Донишгоҳи миллии тадқиқотии аграрии Қазоқистон Оспанов А.А. Тақриз мусбӣ аст. Эродҳои зерин дорад:

1. Содержание тяжелых металлов определено только в муке из семян тыхвы. В разработанных кондитерских продуктах эти металлы не определены.

2. Изменение влажности и органолептических свойств разработанных кондитерских изделий при хранении определялись в течение только 30 суток. Было бы целесообразно изучить указанные показатели в течение большего промежутка времени.

3. В автореферате имеются грамматические и технические ошибки.

Тақризи мудири кафедраи технологияи маҳсулоти хӯрокаи Донишқадаи политехникии Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.Осимӣ дар ш.Хучанд, номзади илмҳои химия, дотсент Тошхӯчаев Н.А. Тақриз мусбӣ мебошад. Эродҳои зерин дорад:

1. Дар расмҳои 1 ва 2 (саҳифаҳои 12 ва 13) дар меҳвари ордината киматҳои кадом нишондод гузошта шудааст? Дар ин расмҳо аломатҳо ба кадом забон навишта шудаанд?

2. Хуб мешуд, дар нақшаи технологиҳои истеҳсоли халво ва кулчақанд дар зинаҳои коркард шароити гузаронидани равандҳои технологӣ (харорат ва вақт) нишон дода шавад.

Такризи мудирони озмоишгоҳи генетика ва селекцияи растаниҳои Институти ботаника, физиология ва генетикаи растаниҳои Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, доктори илмҳои кишоварзӣ, профессор Партоев Қ. Такризи мусбӣ мебошад. Эродҳои зерин дорад:

1. Дар қаламрави Тоҷикистон навҳои зиёди каду парвариш меёбанд. Муаллиф сабаби интихоби каду маҳз навҳои "Иродӣ"-ро асоснок накардааст.

2. Дар автореферат баъзе хатогиҳои имлоӣ ва техникӣ ба ҷашм мерасанд.

Такризи муовини ректори Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.Осимӣ оид ба равобити хориҷӣ, номзоди илмҳои техникӣ, Ҷурахонзода Р.Ҷ. Такризи мусбӣ аст. Эродҳои зерин дорад:

1. Муаллиф аз нахҳои ғизоӣ танҳо миқдори клетчаткаро муайян кардааст. Дар бораи миқдори нахҳои ғизоӣ ҳалшаванда маълумот нест.

2. Муаллиф натиҷаҳои омӯзиши тағйироти намнокӣ ва ғайринокии обро дар маҳсулоти қаннодии коркардшуда дар ҷадвалҳо пешниҳод намуфтааст. Хуб мешуд, ин натиҷаҳо ба тарзи графикӣ нишон дода мешуданд - дар ин маврид натиҷаҳо аёнтар мегаштанд.

3. Коркарди статистикуи маълумотҳои бадастомада нишон дода нашудааст.

Шури диссертсионӣ қайд мекунад, ки аз тарафи довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқоти илмӣ:

муайян карда шуд, ки :

- таркиби химиявӣ, нишондодҳои физикию химиявӣ ва хосиятҳои функционалӣ-технологии орд аз донаи каду навҳои маҳаллии "Иродӣ" омӯхта шуд. Муайян карда шуд, ки донаи каду навҳои мазкур 30,8 % сафеда, ки қисми зиёдаш дар об ҳалшаванда мебошанд, 8,1% крахмал, 15,4 % нахҳои ғизоӣ, 3,9% моддаҳои минералӣ ва 38,81% раған дорад;

- хосиятҳои функционалӣ-технологии орд аз донаи каду навҳои маҳаллии "Иродӣ" муқаррар карда шуд, ки ордҳои донаи каду нисбат ба ордҳои гандум қобилияти баландтари нигоҳ доштани об ва раған дорад;

- таркиби химиявӣ ва хосиятҳои технологияи ордҳои донаи каду дурнамо ва мақсаднокии истифодаи онро дар технологияи маҳсулоти хӯрокаи таъмин мекунанд;

- хосиятҳои органолептикӣ ва нишондодҳои физикию химиявии маҳсулоти қаннодии ордии коркардшуда - ҳалво ва кулчақанд бо иловаи орди донаи каду; натиҷаҳои тадқиқот муқаррар карданд, ки маҳсулоти коркардшуда дорои хосиятҳои хуби истеъмоли буда, нишондодҳои ба талаботи Стандартҳои давлатӣ мутобиқ мебошад;

- миқдори моддаҳои асосии ғизоӣ дар таркиби ҳалво ва кулчақанди коркардшуда бо иловаи орди донаи каду муайян гардидааст.

Коркард шуд:

- дар асоси таҳқиқотҳои иҷрошуда технологияи истеҳсоли 2 намуд маҳсулоти ордии қаннодӣ бо хосиятҳои функционалӣ - ҳалвои миллӣ ва кулчақанд аз ҳамири резонак бо иловаи орди донаи каду таҳия гардид. Натиҷаҳои тадқиқот муқаррар карданд, ки маҳсулоти коркардшуда дорои хосиятҳои хуби истеъмоли буда, нишондодҳои ба талаботи Стандартҳои давлатӣ мутобиқ мебошад. Дар асоси натиҷаҳои таҳқиқо ва тамсиласозии математикӣ дастурамали истеҳсолии ҳалво ва кулчақанди резонак бо иловаи орди каду мукамал гардонида шуда, аз тарафи корхонаи истеҳсоли тасдиқ гардид. Санҷишҳои дар шароити истеҳсоли гузаронидашуда нишон доданд, ки татбиқи технологияи коркардшуда дар истеҳсолот имконпазир аст.

Пешниҳод карда шуд:

- дастурамал ва технологияи истеҳсоли маҳсулоти ордии қаннодӣ бо иловаи орди донаи каду, ки дорои хосиятҳои функционалӣ, қимати баланди ғизоӣ мебошад.

Исбот карда шуд, ки:

- аз рӯи миқдори муайянкардаи сафедаҳо, нахҳои ғизоӣ, моддаҳои минералӣ ва равғанҳои полибехадӣ ивазнашаванда маҳсулоти мазкур ҳамчун маҳсулоти функционалӣ ҳисобида мешавад. Таркиби химиявии муқарраршудаи ашёи мазкур дурнамои истифодаи онро ҳамчун компоненти функционалӣ дар технологияи маҳсулоти хӯрокаи исбот мекунад;

- дар асоси муайян кардани намнокии маҳсулот, фаъолнокии об ва тағйирёбии ин нишондод, миқдори муайяншудаи металлҳои вазнин (сурб, симоб, мис ва кадмий), нишондодҳои микробиологӣ ва хосиятҳои органолептикӣ, устуворӣ ва бехатарии маҳсулоти коркардшуда муқаррар карда шуд.

Аҳамияти назариявии таҳқиқот бо он иборат аст, ки:

- таркиби химиявии таҳқиқшудаи донаи кадуи навъи маҳаллии «Иродӣ» биохимияи ин намуди сабзавотро васеъ мегардонад, таъсири шароити парваришро ба растаниҳо бори дигар тасдиқ мекунад.

Аҳамияти амалии натиҷаҳои бадастовардаи довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ аз он иборат аст, ки: дастурамал ва технологияи коркардшудаи истеҳсоли маҳсулоти қаннодии ордии функционалӣ бо иловаи орди донаи кадуи навъи маҳаллӣ зиёд шудани қимати ғизоии маҳсулоти тайёрро имконпазир менамояд ва бо ин роҳ маҳсулоти мазкурро ба ғизои солим наздик мекунад ва инчунин, ба васеъ гардидани ассортименти маҳсулоти қаннодии функционалӣ ва манбаи ашёи хоми он мусоидат менамояд.

Лоиҳаи ҳуҷҷатҳои ҳуқуқӣ-меъёрӣ – шартҳои техникӣ, дастурамали технологӣ ва дастурамали истеҳсоли барои маҳсулоти коркардшуда - ҳалво ва кулчақанд аз хаамири резонак бо иловаи орди донаи каду таҳия карда шуда ба тарзи муқаррашуда тасдиқ шудаанд. Аҳамияти амалии диссертатсия бо санадҳои санҷишӣ дар шароити истеҳсоли ва татбиқӣ тасдиқ шудааст. Инчунин, натиҷаҳои ба дастмадаи таҳқиқот дар раванди таълими фанҳои «Технологияи маҳсулоти хӯрокаи функционалӣ», «Иловаҳои хӯрокаи», «Асосҳои физикию биохимиявии истеҳсоли маҳсулоти хӯрокаи» дар барномаи таълимии бакалаврҳо ва магистрантҳо ва барои таҳияи маводҳои таълимӣ истифода шудаанд.

Дар диссертатсия **баён шудаанд:**

- Натиҷаҳои таҳқиқи таркиби химиявии орди донаи кадуи навъи “Иродӣ” ва хосиятҳои функционалии ғизоӣ ва функционалӣ-технологии он;

- хосиятҳои функционалии ғизоӣ ва функционалӣ-технологӣ орди донаи кадуи навъи “Иродӣ”;

- хосиятҳои функционалӣ-технологӣ орди донаи кадуи навъи “Иродӣ”, аз он ҷумла қобилияти нигоҳдории об ва раған, кафкофарӣ, эмулсияфарӣ, варамкунӣ ва таъсири баъзе омилҳо ба қобилияти нигоҳдории об ва раған;

- таҳияи технология ва дастурамали истеҳсоли ҳалво ва кулчақанд аз хаамири резонак бо иловаи орди донаи каду;

- бехатарии маҳсулоти коркардшуда дар асоси таҳқиқи намноқӣ ва фаъолнокии оби таркиби маҳсулот, нишондодҳои микробиологӣ ва миқдори металлҳои вазнин.

Омӯхта шудааст: миқдори моддаҳои асосии ғизоии дорои хосиятҳои функционалӣ – сафедаҳо, крахмал, ангиштобҳои ҳалнашаванда (клетчатка), моддаҳои минералӣ ва кислотаҳои полимбеҳади рағанӣ;

- ҷанбаҳои физикию химиявӣ ва технологияи истеҳсоли ҳалвои миллӣ ва кулчақанд аз хаамири резонак бо иловаи орди донаи каду;

- омилҳои ба беҳатарии маҳсулоти коркардшуда таъсиркунанда;

Муайян шуданд:

- таркиби химиявии орди донаи кадуи навъи “Иродӣ”;

- таъсири ҳарорат ва тарзи коркард ба хосиятҳои функционалӣ-технологии орди донаи каду ;

- хосиятҳои органолептикӣ ва физикию химиявии маҳсулоти коркардшуда бо иловаи орди донаи каду;

- миқдори металлҳои захрнок дар таркиби орди донаи кадуи навъи “Иродӣ”;

- нишондодҳои микробиологӣи орди донаи каду ва маҳсулоти бо иловаи он тайёршуда;

- нишондиҳандаҳои функционалӣ-технологии орди донаи каду.

- қимати энергетикӣи маҳсулоти коркардшуда бо иловаи орди донаи каду.

Дар асоси натиҷаҳои бадастомада тавсияҳо пешниҳод гардиданд:

- орди донаи кадуи навъи “Иродӣ”-ро аз рӯйи миқдори сафедаҳо, нахҳои гизоии ҳалнашаванда, кислотаҳои рағғани оилаи омега-3 ва омега-6, моддаҳои минералӣ метавон маводи функционалӣ ҳисобида шуда, барои истеҳсоли маҳсулоти орди қаннодӣ ҳамчун ашёи функционалӣ истифода шавад;

- вояҳои оптималии орди донаи каду барои илова кардан ба дастурамали маҳсулоти коркардшудаи қаннодӣ. Барои ҳалвои миллӣ вояҳои оптималӣ аз 25 то 50%-ро ташкил мекунад, барои кулчақанд - аз 10 то 30 %.

- орди донаи каду бо ашёи зарурии дигар дар ҳарорати аз 60 то 80°C омехта кардан хуб аст, чунки маҳз дар ҳамин ҳарорат ҳам орди донаи каду ва ҳам орди гандумӣ қобиляти баландтарини нигоҳдории об ва рағған доранд.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ нишон дод, ки эътимоднокии кор бо истифодаи маҷмӯи усулҳои сенсорӣ, химиявӣ ва физикию химиявӣ таҳқиқ, мувофиқати натиҷаҳои муайян кардани нишондиҳандаҳо бо усулҳои гуногун, санҷиши натиҷаҳои бадастомада дар шароити истеҳсолӣ ва инчунин, бо наشري натиҷаҳои таҳқиқот дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшаванда ва маводҳои конференсияҳои илмӣ байналмилалӣ ва ҷумҳуриявӣ таъмин карда шуд.

-назарияи матраҳгардида дар самти илмҳои техникӣ нишон медиҳад, ки тадқиқоти мазкур дорои аҳамияти назариявӣ ва амалӣ буда, ғояи илмӣ олим мебошад. Натиҷаҳои бадастомада гувоҳи медиҳанд, ки тадқиқоти гузаронидашуда мувофиқи мақсад буда, вазифаҳои

гузошташударо пурра фаро мегиранд ва дар шароити имрӯза зарур мебошад;

-ақидаи муаллиф бо иттилооти омории *гоя асоснок шудааст*, ки кори мукамал ва ба итмом расонидашудаи илмӣ мебошад;

Саҳми шахсии докталаби дарёфти дараҷаи илмӣ аз ҷустуҷӯ ва таҳлили сарчашмаҳои адабӣ оид ба мавзӯи кори диссертатсионӣ, вазифагузорӣ ва ҳалли вазифаҳои гузошташуда, ташкили шароити мусоид барои гузаронидани пажӯҳиш ва таҳлилҳо дар шароити озмоишӣ, таҳлили натиҷаҳои бадастовардашуда, ҷамъбасти мазмуни асосӣ ва хулосаҳои рисола иборат мебошад.

Диссертатсия масъалаҳои асосии мавзӯи зикршударо дар бар мегирад ва ба соҳаи илм мувофиқат мекунад, ки бо мазмуни ҳуди рисолаи номзадӣ, тартиб ва пайдарпаии пешниҳоди мавод, кушодани монеаҳо, ба хулосаҳои зарурӣ дақиқ карда шудааст ва натиҷаҳои ба даст овардашуда ҳолати воқеии равандро тасдиқ менамояд.

Шӯрои диссертатсионӣ ба чунин хулоса омад, ки мутобики «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ» Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти №267 аз 30.06.2021 диссертатсияи Абдуллоева Ҳангома Файзуддиновна кори анҷомёфтаи илмӣ, таҳассусӣ, ба шиносномаи ихтисос мувофиқ мебошад, ки ҳалли масъалаи муҳим ва фарогири аҳамияти баланди илмиро дорост. Натиҷаҳо, ки муаллиф ба даст овардааст, эътимодноқанд, хулосаҳо ва тавсияҳо асоснок мебошанд.

Дар ҷаласаи Шӯрои диссертатсионӣ аз 30.04.2024 қарор қабул карда шуд, ки Абдуллоева Ҳангома Файзуддиновна сазовори дараҷаи илмии номзади илмҳои техникӣ аз рӯи ихтисоси 05.18.01 – Технологияи коркард, нигоҳдорӣ ва коркарди хӯшагиҳо, лӯбиёгиҳо, маҳсулоти ғалладона, мевагию полезӣ ва ангурпарварӣ мебошад.

Дар овоздиҳии пинҳонии Шӯрои диссертатсионӣ аз шумораи умумии 15 нафар аъзоёни шӯро, аз инҳо 3 нафар докторони илм ва 2 нафар номзадҳои илм аз рӯи ихтисос дар ҷаласа иштирок намуданд, ки аз он тарафдор 15 нафар, зид - нест, бюллетенҳои безътибор нест.

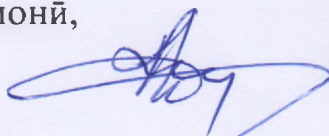
Дар асоси ҳимояи диссертатсия ва натиҷаҳои овоздиҳии пинҳонӣ (протоколи №1 ҷаласаи комиссия ҳисобӣ) Шӯрои диссертатсионӣ 6D.КOA-050.

ҚАРОР МЕКУНАД:

Ба КOA-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда шавад, ки Абдуллоева Ҳангома Файзуддиновна сазовори дараҷаи

илми номзади илмҳои техники аз рӯйи ихтисоси 05.18.01 – Технологияи коркард, нигоҳдорӣ ва коркарди хӯшагиҳо, лӯбиёгиҳо, маҳсулоти ғалладона, мевагию полезӣ ва ангурпарварӣ доништа шавад.

Муовини раиси Шурои диссертатсионӣ,
д.и.т., профессор



Иброгимов Х.И.

Котиби илми Шурои
диссертатсионии 6D.KOA – 050;
доктори илмҳои техники, дотсент



Яминзода З.А.